

تهران و باکو به دنبال افزایش حجم مبادلات تجاری

سفیر جمهوری اسلامی ایران در جمهوری آذربایجان از تلاش ۲ کشور برای افزایش حجم مبادلات تجاری تهران و باکو به یک میلیارد دلار در سال‌های آینده خبر داد

عادل‌خبرگزاری آران
خبرگزاری آران/سرویس آذربایجان

سفیر جمهوری اسلامی ایران در جمهوری آذربایجان از تلاش ۲ کشور برای افزایش حجم مبادلات تجاری تهران و باکو به یک میلیارد دلار در سال‌های آینده خبر داد.

به گزارش آران نیوز به نقل از فارس، محسن پاک آیین سفیر جمهوری اسلامی ایران در باکو در گفت‌وگویی با نشریه حقوق و آزادی جمهوری آذربایجان به تشریح مناسبات تهران و باکو، برنامه هسته ای ایران، اعمال تحریم‌ها علیه تهران و ... پرداخت.

مشروح این گفت‌وگو را در زیر می‌خوانید.

سؤال: چه احساسی در آذربایجان دارید؟

پاک آیین: ما با مردم جمهوری آذربایجان دارای اشتراکات فراوان دینی، فرهنگی، تمدنی و زبانی هستیم. آذری‌ها هم مثل ایرانی‌ها خونگرم و با عاطفه هستند، آنها مهمان‌نواز هستند و ایرانیان را خیلی دوست دارند و من واقعاً در بین مردم جمهوری آذربایجان احساس تنهایی نمی‌کنم. به نظر من غیر از اشتراکات فرهنگی، وجود دریای خزر و رودخانه ارس هم موجب پیوندهای عمیق دو ملت است. احساسات و عواطف آذری‌ها و ایرانی‌ها از این مظاهر طبیعی جدا نیست و همانند آب‌های خزر و ارس پاک و لطیف است.

سؤال: پس از اعمال تحریم‌های مالی و اقتصادی علیه ایران اکنون وضعیت مالی و اقتصادی ایران چگونه است؟

پاک آیین: خوشبختانه ایران با توانایی‌ها و قابلیت‌های خود از قبل توانسته بود فشارهای اقتصادی ناشی از تحریم‌ها را پیش‌بینی و خنثی کند. ایران از قبل پیش‌بینی کرده بود که غرب از همه ابزار و لوازم برای اعمال فشار به اقتصاد ایران استفاده می‌کند، اگرچه اعمال تحریم‌های نفتی و اقتصادی باعث کاهش میزان صادرات نفت ایران شده، اما به دلیل افزایش قیمت نفت، درآمد نفتی ایران نه تنها کاهش نیافته بلکه افزایش نیز داشته است. میزان صادرات کالاهای غیرنفتی نیز در ایران افزایش نشان می‌دهد و هم‌اکنون ایران در ریف هفدهم کشورهای صادرکننده جهان قرار دارد. در واقع با وجود تحریم‌ها و محدودیت‌های اقتصادی علیه ایران، این کشور از نظر اقتصادی بسیار قوی است و همچنان یکی از نبض‌های اقتصادی در منطقه به شمار می‌رود. به طور قطع اقتصاد ایران با رشد همراه است و میزان رشد اقتصادی در ایران بسیار بالاتر از آن میزانی است که صندوق بین‌المللی پول تخمین زده بود. به یاری خداوند با افزایش سطح سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف و افزایش میزان تولیدات، رشد اقتصادی در ایران تا حد بسیار مطلوبی افزایش می‌یابد.

در مجموع اعمال تحریم‌های اقتصادی علیه ایران سبب شده تا ساختار شرکای تجاری ایران به واسطه این تحریم‌ها تغییر کند و ایران برخی از شرکای تجاری خود را تغییر داده و شرکای اقتصادی جدیدی را به دست آورد. امروز وضع نابسامان و بحرانی دلار و یورو در جهان این امکان را فراهم کرده که جهان شاهد ظهور سیستم‌های جدید تجاری در آینده باشد، زیرا دیگر در مبادلات تجاری آن اعتماد و اطمینان گذشته به دلار و یورو نیست. تحریم‌های اقتصادی علیه ایران سبب می‌شود تا خواه ناخواه ایران در فرآیند اصلاحات اقتصادی قرار گیرد. در مجموع هر چه آمریکا و اتحادیه اروپا تحریم‌های نفتی علیه ایران را شدیدتر کنند، اولین آسیبی که وارد خواهد شد به خود مردم آمریکا و مردم منطقه یورو در اروپاست، تحریم‌های نفتی علیه ایران باعث افزایش قیمت نفت در جهان شده است و آمریکا و اروپا که به سبب بحران اقتصادی حتی پرداخت یک سنت بیشتر برای آنها مهم است باید بهای افزایش قیمت نفت را بپردازند و این مسئله باعث شکایت و نارضایتی مردم آنها شده است.

ایران یک کشور مذهبی است و همه قوانین و اصول این کشور می‌بایست براساس موازین و شریعت اسلامی باشد، در اسلام تولید سلاح کشتار جمعی حتی سلاح‌های هسته‌ای قویاً ممنوع و حرام است. در عین حال اقتصاد نسل‌های آینده در ایران نیاز به انرژی هسته‌ای و دانش‌های جدید علمی دارد، بنابراین تحمل سختی‌های امروز و پیمودن راه‌های دشوار برای داشتن توانایی و دانش هسته‌ای جهت تولید انرژی هسته‌ای برای نسل آینده ضرورت دارد.

سؤال: مناسبات اقتصادی ایران و آذربایجان را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

پاک آیین: مرزهای مشترک آبی و زمینی، منابع مشترک انرژی، دستیابی به بازارهای منطقه و موقعیت منحصر به فرد ترانزیتی ایران محور همکاری و همکاری با جمهوری آذربایجان است. در واقع زمینه‌هایی همچون خطوط ارتباطی و مواصلاتی، انتقال انرژی از طریق خطوط لوله و معاوضه نفت، گاز و برق، صادرات و واردات کالا، سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف اقتصادی از محورهای مهم همکاری است که خوشبختانه فعال هستند اگرچه باید به سطح مطلوب برسند. نوع دیگر همکاری اقتصادی بین تهران و باکو، همکاری چندجانبه است که می‌تواند در قالب سازمان همکاری‌های منطقه‌ای آکو پیگیری شود. آکو سازمانی اقتصادی است که محورهای مختلفی اعم از تجارت، سرمایه‌گذاری، حمل و نقل، کشاورزی، صنعت، توسعه منابع انسانی و آزادسازی اقتصادی را زیر پوشش قرار می‌دهد. تعاملات سه‌جانبه نوع سوم همکاری ایران با جمهوری آذربایجان است که نمود آن در همکاری بین ایران، ترکیه و آذربایجان در احداث و بهره‌برداری از خطوط مواصلاتی و انتقال انرژی می‌تواند مشاهده شود. چنانچه این همکاری شکل منسجم و عملیاتی به خود بگیرد، می‌تواند ماهیت روابط اقتصادی در منطقه را متحول کند.

در واقع ایران می‌تواند به واسطه موقعیت ژئوپلیتیک خود، به عنوان یک میانجی بین آسیای مرکزی و قفقاز و دریاهای آزاد عمل کند. با توجه به اینکه ایران از یک سو یکی از پنج کشور حوزه خزر است و از سوی دیگر مرزهای دریایی در دریای عمان و خلیج فارس دارد و مسیرهای انتقال نفت که می‌توانند از ایران عبور کنند، نیز وضعیت مناسبی دارند، ایران می‌تواند به عنوان یک مسیر ترانزیت موثر و با صرفه از حوزه دریای خزر به بازارهای جهانی مطرح شود. البته من قبلاً هم بارها اشاره کرده‌ام که روابط اقتصادی تا حد زیادی به مناسبات سیاسی وابسته است و به همین دلیل ایران و آذربایجان باید ابتدا مشکلات و مسائل موجود سیاسی خود را بهبود ببخشند تا زمینه فعالیت اقتصادی مهیا شود. در حال حاضر می‌توان سطح مناسبات اقتصادی بین دو کشور را خوب ارزیابی کرد، ولی با توجه به ظرفیت‌های موجود کاملاً مطلوب نیست.

اکنون ایران در بین شرکای اقتصادی جمهوری آذربایجان رتبه دوازدهم را دارد و حجم سالانه مبادلاتی موجود اقتصادی بین دو کشور با توجه به سال‌های گذشته معادل 500 میلیون دلار آمریکاست. این رقم تنها شامل آمار رسمی است. در عین حال مناسبات بخش خصوصی دو کشور در سطح بالایی قرار دارد و ما در تلاش هستیم در سال‌های آتی حجم مبادلات تجاری را به یک میلیارد دلار برسانیم. پتانسیل‌های اقتصادی وسیع موجود در هر دو کشور این امکان را فراهم کند. امروز با نگاه به فهرست شرکای تجاری جمهوری آذربایجان خواهید دید که کشورهای دارای رتبه‌های بالا عموماً کشورهایی هستند که آذربایجان به آنان نفت صادر می‌کند و در صورت استتیا کردن صادرات نفت و در نظر گرفتن حجم مبادلات محصولات غیرنفتی، ایران در مبادلات تجاری با جمهوری آذربایجان رتبه خوبی دارد.

سؤال: در یکی از مصاحبه‌های خود از اهمیت نقش رسانه‌ها در نزدیک کردن دیدگاه‌های 2 ملت سخن گفته و عنوان کرده‌اید که در مدت ماموریت خود در آذربایجان تقویت ارتباط رسانه‌های دو کشور جزو برنامه‌های اصلی شما خواهد بود. به نظر شما دلیل اتهامات متقابل رسانه‌های دو کشور چیست؟

پاک آیین: بی تردید نقش رسانه ها برای تحکیم مناسبات بین ایران و جمهوری آذربایجان غیرقابل انکار است. رسانه های ایران و جمهوری آذربایجان به عنوان نمایندگان افکار عمومی 2 ملت می توانند در ایجاد نوعی همگرایی بین دیدگاه های سیاستمداران دو کشور نقش آفرینی کرده و زمینه ساز سوءتفاهمات باشند. واقعیت این است که تلاش دشمنان روابط دوستانه دو کشور، بهره برداری از رسانه ها برای تبلیغ منفی و ایجاد جو غیرواقعی علیه دو کشور است و تبادل هیئت های رسانه ای و شناخت ترفندهای رسانه های مخرب می تواند موجب مبارزه با جوسازی های ناسالم باشد و تنها در این صورت است که اقدام مشترک رسانه های مستقل می توانند تلاش های مسموم را که هدفی جز اختلاف افکنی ندارند، خنثی کنند.

سؤال: جمهوری اسلامی ایران به عنوان کشوری که هم با ارمنستان و هم با آذربایجان دارای مناسبات همسایگی و سیاسی است، چه نقشی را می تواند در حل مناقشه قره باغ ایفا کند؟
پاک آیین: مناقشه قره باغ بین جمهوری آذربایجان و ارمنستان بیش از چند سال است که ادامه یافته و متأسفانه مذاکراتی که در چارچوب گروه مینسک، شورای امنیت و همکاری های اروپا در راستای حل مسالمت آمیز این موضوع انجام گرفته، هنوز نتیجه ای رضی کننده نداشته است. دلیل عدم حصول نتیجه، بی انگیزه بودن اعضای گروه مینسک و گاهی نیز عدم بیطرفی آنها است. اولویت اصلی، حل این مناقشه به شکل صلح آمیز و از طریق گفت و گو است ولی گروه مینسک با طولانی کردن مناقشه به دنبال تأمین منافع خود در منطقه و امتیاز گرفتن از هر دو طرف مناقشه می باشد.

به نظر ما ادامه سیاست گروه مینسک موجب ایجاد بی ثباتی در منطقه شده و تأثیر منفی بر پیشرفت منطقه خواهد داشت. معتقدیم حل این مناقشه از طریق نظامی هیچ گونه فایده ای برای منطقه نخواهد داشت، به همین دلیل، کشورهای منطقه باید نقش خود برای حل این مناقشه را افزایش دهند. در این میان جمهوری اسلامی ایران از جایگاه ویژه برخوردار است و ما در صورت لزوم آماده ورود به موضع و میانجیگری هستیم.

سؤال: به عنوان سفیر یک کشور اسلامی چه توصیه ای برای حل مسئله قره باغ دارید؟

پاک آیین: به عنوان سفیر یک کشور اسلامی فکر می کنم کشورهای فرامنطقه ای قادر به حل این مناقشه نیستند و با توجه به مسلمان بودن مردم آذربایجان، باید کشورهای اسلامی در چارچوب سازمان همکاری های اسلامی نقش بیشتری برای حل موضوع ایفا کنند.

سؤال: به عنوان سفیر یک کشور اسلامی چه احساسی از به رسمیت شناختن دولت فلسطین در سازمان ملل دارید؟ حمایت آذربایجان از فلسطین در رای گیری را چگونه ارزیابی می کنید؟

پاک آیین: این امر یک اقدام لازم بود، اما کافی نیست و باید مبارزه برای آزادی فلسطین تا تحقق این هدف ادامه یابد. در عین حال تغییر وضعیت فلسطین در سازمان ملل به عنوان یک کشور ناظر این امکان را فراهم می کند تا دولت این کشور به موسسات و سازمان های وابسته به سازمان ملل و معاهدات بین المللی بپیوندد. از همه مهم تر، این امر مسیر مشارکت فلسطین در دادگاه ها و محاکم بین المللی از جمله دیوان بین المللی کیفری را هموار می کند. توانایی مردم فلسطین در زمینه محاکمه اسرائیل در دیوان بین المللی کیفری، به دولت فلسطین این امکان را خواهد داد تا یک کیفرخواست بین المللی علیه اسرائیل تنظیم کنند. این موضوع نه تنها فعالیت های نظامی اسرائیل در آینده را محدود خواهد کرد، بلکه باعث تقویت دیدگاه های بین المللی مبنی بر عدم مشروعیت دولت اسرائیل و ایجاد بعد جدیدی از مبارزات در این زمینه خواهد شد. حمایت دولت آذربایجان از فلسطین نیز اقدامی مثبت و مترقیانه ارزیابی می شود.

سؤال: چندی قبل آیت الله خامنه ای اعلام کردند که طبق موازین اسلامی، سلاح هسته ای و دیگر سلاح های کشتار جمعی حرام است و ایران در فکر تولید چنین سلاح هایی نیست. به نظر شما چه چیزی در ورای تحریم های غرب علیه ایران وجود دارد، آیا آنها صداقت ایران را باور ندارند یا اینکه نمی خواهند باور کنند؟

پاک آیین: بارها گفته ایم که ایران به دنبال دستیابی به تسلیحات هسته ای نیست و هیچ شواهدی مبنی بر انحراف ایران به سوی این تسلیحات دیده نمی شود. ایران در گفتار خود صادق است اما غربی ها با انگیزه های سیاسی، ایران را متهم می کنند. بر اساس فتوای حضرت آیت الله خامنه ای عالی ترین مقام جمهوری اسلامی ایران، تسلیحات اتمی و دیگر انواع تسلیحات کشتار جمعی در آموزه های اسلام حرام اعلام شده و گناهی بزرگ است. طی جنگ ایران و عراق، بغداد از تسلیحات شیمیایی علیه ایران استفاده کرد، اما در همان زمان امام خمینی(ره) مخالف استفاده متقابل از تسلیحات کشتار جمعی بود.

استراتژی نهایی ایران این است تا کشوری توسعه یافته با فناوری صلح آمیز هسته ای باشد. ایجاد یک منطقه عاری از تسلیحات هسته ای در خاورمیانه ابتدا در سال 1974 از سوی ایران پیشنهاد شد و اسرائیل این طرح را عقیم گذاشت. زیرا که اسرائیل تنها رژیم دارنده تسلیحات هسته ای در خاورمیانه است که صدها کلاهک اتمی دارد و معاهده NPT را هم امضا نکرده است. ایران چون به دنبال دستیابی به هیچ نوع از تسلیحات کشتار جمعی نیست، تمامی پیمان های مخالف این تسلیحات را امضا کرده و مدعیان نیز هیچ دلیلی که ثابت کند ایران به دنبال تسلیحات هسته ای است را مشاهده نکرده اند.

سؤال: چه مسائل حل نشده ای بین ایران و آذربایجان وجود دارد؟

پاک آیین: تعیین رژیم حقوقی دریای خزر مسئله مهمی است که باید بین پنج کشور حاشیه این دریا حل و فصل شود.

سؤال: آیا در سال 2013 انتظار رخدادی که در توسعه مناسبات تحرک ایجاد کند، می رود؟

پاک آیین: فکر می کنم اینگونه باشد./ع

پایان پیام